



Lapinjärvi 15.5.2015

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite MMM022:00/2008, lausuntopyyntö 2.4.2015

Lausunto kalastusasetusluonnoksesta

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Kalastusasetusesitystä leimaa erityisesti kolme asiaa:

1. Meritaimenta koskevat toimet ohjaavat hyvin vahvasti koko asetuksen sisältöä ja henkeä. Ehdotetut toimet vaikuttavat myös muiden lajien kalastukseen ja tämä on ongelmallista kaupallisen kalastuksen näkökulmasta. Säädökset on oltava sellaisia, ettei kaupallista kalastusta muiden lajien osalta tarpeettomasti vaikeuteta.
2. Kuhan biologinen kestävyys ei ole uhattuna. Asetusehdotuksen kuhaa koskevat säädökset ovatkin enemmän poliittisia. On kuitenkin muistettava, että kuha on kaupalliselle kalastukselle hyvin keskeinen laji ja kaikki muutokset vaikuttavat merkittävästi kaupallisen kalastuksen kannattavuuteen sekä taloudellisen ja sosiaaliseen kestävyYTEEN. Muutoksia ei tulisi tehdä ilman hyvin vahvoja perusteita.
3. Istutuskielteinen linja näkyy myös asetusluonnoksessa. Istutukset ovat kuitenkin edelleen tärkeä osa kalatalouden hoitotoimia kalastuksen ylläpitämiseksi. On myös tärkeää, että toimijat voivat hyödyntää istutustoiminnan tuloksia. Myös velvoiteistutukset on oltava hyödynnettävissä.

Pykäläkohtaiset kannanotot

1 § Kalojen rauhoittaminen

Pykälään tulisi sisällyttää poikkeusmahdollisuus rasvaevällisen taimenen osalta alueellisia tarpeita ja erityistilanteita varten.

2 § Kalojen sallitut pyyntimitat

Kannatamme rasvaevättömän taimenen alamitaksi 50 senttimetriä.

Kuhan osalta esitämme säätelyn muuttamista seuraavalla tavalla:

Yleinen alamitta vähintään 45 senttimetriä sisävesissä ja vähintään 40 senttimetriä meressä, sekä:

- pysyvä poikkeus vähintään 40 senttimetriä sisävesissä 1 ryhmän kaupallisille kalastajille

Ammattikalastaja palvelee suomalaista. Yrittäjä luonnon ehdoilla.

- pysyvä poikkeus 37 senttimetriä kaikilla merialueilla 1 ryhmän kaupallisille kalastajille

Kuhan vähimmäismitan nostaminen ministeriön ehdottamalla tavalla heikentäisi kaupallisen kalastuksen kannattavuutta merkittävästi. Esimerkiksi Saaristomerellä arvioidaan, että kaupalliset kalastajat menettäisivät yli kolmannes saaliista. Kaupallisen kalastuksen nykyisessä tilanteessa tämä ei ole mahdollista ja toiminnan taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys olisi uhattuna. Tämän myös tutkimustulokset ovat osoittaneet (RKTL/Luke). Kuhan kaupalliset markkinat myös edellyttävät tietynlaista kuhan kokoa. Suuremmalla pyydetyn kuhan alimitalla parannetaan kasvatetun kuhan suhteellista kilpailuasemaa, mikä sinällään voi olla tarkoituksenakin.

Kokeellisella alimitan nostolla ei saa vaarantaa elinkeinon olemassaoloa. Kalastuskapasiteetti on joka tapauksessa vähentynyt ja vähentyy edelleen tulevina vuosina, joten kaupallisen kalastuksen vaikutus kalakantoihin vähenee vastaavasti. Kaupallisten toimijoiden määrä kaikilla alueilla on jo hyvin pieni.

Seuraamalla yleisen alimitan noston mahdollisia vaikutuksia voidaan jatkossa arvioida myös kaupallisen kalastuksen säätelyn mahdollista muuttamista kuhan osalta. Kalastusasetuksen antamiseen tulisikin liittää kunnollinen seuranta ja arviointi säätelyn vaikutuksista.

Kaupalliset kalastajat ovat valmiita suurien kuhayksilöiden (esim. > 60 cm) päästämiseen takaisin veteen.

3 § Ely-keskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Ely-keskuksen tulisi kuulla kalastusalueita ja elinkeinon edustajia ennen pyyntimittojen määräämistä.

5 § Määritelmät

Pintaverkko on lähtökohtaisesti verkko, joka kelluu pinnalla. Pohjaverkko on puolestaan verkko, joka uppoaa. Matalissa vesissä nykyinen pintaverkkomääritelmä ja myös esitetty määritelmä muodostaa ongelman. Tämä korostuu kun on jouduttu siirtymään lähemmäksi rantaa hyljeongelman takia. Määritelmällä on heijastusvaikutuksia muihin pykäliin ja säädöksiin, muun muassa merkinnän osalta.

7 § Pyydysten merkintä ja 8 § Pyydyskokonaisuus

Nykyinen merkintäjärjestelmä on aiheuttanut ongelmia ja sekavuutta etenkin saaristoalueilla. Säädökset ovat myös monimutkaisia ja niitä tulisi yksinkertaistaa. Lähtökohtana tulisi olla, että ainoastaan pintapyydykset merkitään lipuilla.

9§ Yhteystiedot ja kalastuslupa

Kaupallisille kalastajille FIN-numero tulisi olla riittävä tieto. Nimitiedon merkitseminen voi olla turvallisuusriski.

10 § Pyydysten asettaminen meressä yleisellä vesialueella

Pykälään ei huomautettavaa.

Ammattikalastaja palvelee suomalaista. Yrittäjä luonnon ehdoilla.

12 § Verkkokalastusta koskevat määräykset

Lohi- ja meristrategin mukaan ”kielletään meritaimenen kohdennettu pyynti”. Asetusehdotuksessa kielletään ainoastaan taimenen kalastus meressä pintaverkkopyydyksellä. Taimenen kohdennettuun viehepyyntiin ei kuitenkaan ole puututtu.

Strategian mukaan myös merialueella vahvemman kuin 0,20 mm (monofiili) havaksesta, punotusta langasta tai vahvasta kuitumateriaalista tehtyjen verkkojen asettaminen pyyntiin 50 m lähempänä rantaa kielletään 1.10 – 31.12. ja 1.4 – 15.5. väliseksi ajaksi. Tämä on myös asetusehdotuksessa.

Monilla alueilla on siian, ahvenen, kuhan ja hauen kalastusta, joka tulisi kielletyksi edellä mainitulla asetusehdotuksella (palautteen mukaan ainakin Pohjanmaa, Selkämeri ja Saaristomeri, todennäköisesti myös muut alueet). Kaupallisessa kalastuksessa on siirrytty toisaalta vahvempiin lankoihin ei-toivottujen sivusaaliiden välttämiseksi ja toisaalta kuitulankoihin, jotta paremmin kestäisivät merimetsoja ja hylkeitä.

Pykälän muotoilua on ehdottomasti arvioitava täysin uudelleen tältä osin. Lähtökohtana tulee olla, ettei muuta kalastusta vaikeuteta tarpeettomasti. Vaihtoehtona voi olla poikkeus 1 ryhmän kaupallisille kalastajille tai että edellä mainittu kiello ainoastaan koskee eräitä erikseen tunnistettuja hyvin herkkiä alueita.

13 § Isorysäpyyntiä koskevat määräykset

Kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian mukaan ”isorysien käyttö lohen ja taimenen kalastuksessa rajataan 1 ryhmän ammattikalastajille”. Esityksen mukaan isorysän käyttö sallitaan kaikille kaupallisille kalastajille (joilla on FIN-rekisterissä oleva alus). Tämä on huomattavasti laajempi kalastajajoukko kuin strategiassa määritelty.

15 § Istutettavien kalojen merkintä (=eväleikkaus)

Istutettujen kalojen eväleikkaus lisää kustannuksia. Eväleikkaus voi sinällään olla keino kalastuksen säätelyssä. Tässä vaiheessa tämä soveltuu taimeneen. Jatkossa keinoa ei saa käyttää tarkoituksenhakuisesti esimerkiksi siten, että kaupallisilta kalastajilta suljetaan evällisen lohen hyödyntämisen ulkopuolelle.

[Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry](http://www.sakl.fi)

Kim Jordas
toimitusjohtaja